



**Scumond da publicaziun fin
gievgia, ils 21 d'october 2010, a las 11.00**

Communicaziun a las medias davart il preventiv 2011 dal chantun Grischun

In lev deficit malgrà che las contribuziuns a terzas personas s'augmentan fitg ferm

Cuir, ils 21 d'october 2010 – Il preventiv 2011 dal chantun Grischun prevesa cun expensas totalas da bunamain 2.4 milliardas francs in pitschen deficit da 19.8 milliuns francs. Grazia a cundiziuns generalas favuraivlas cun in bass nivel da chareschia e da tschains, cun entradas stabilas da funtaunas da la confederaziun e cun grondas entradas fiscalas en il chantun è il preventiv 2011 quasi gulivà. L'augment da las expensas è vinavant fitg grond en il sector da las contribuziuns chantunales a terzas personas e sa chatta cleramain sur la media da l'augment dals custs. Il schef da finanzas, cusseglier guvernativ Martin Schmid è cuntent cun ils resultats da quest preventiv.

Puncts essenzials davart il preventiv 2011

- **Ils custs da personal** creschan per 3 pertschient visavi il preventiv 2010. Els resguardan ina chareschia dals salaris dad 1 pertschient, il svilup dals salaris dad 1 pertschient ch'è fixà en la lescha da personal sco er las plazzas da lavur permessas, cunzunt tar la polizia chantunala.
- La tendenza d'in augment dals custs en connex cun las **atgnas contribuziuns a terzas personas** cuntinuescha. La creschientscha è 4.3 pertschient e las contribuziuns han in volumen total dad 819 milliuns francs. Quai èn 106 milliuns francs dapli che l'onn da gestiun 2009.
- Las **entradas fiscalas** dal chantun surpassan il preventiv da l'onn precedent anc adina per 15 milliuns francs, er sch'ins resguarda las consequenzas da la revisiun da la lescha da taglia 2009 ch'è entrada en vigur il 1. da schaner 2010.

- Tut en tut vul il chantun investir l'onn proxim brutto circa 450 milliuns francs (+4.2 pertschient) en l'economia grischuna. Las **investiziuns nettas** importan er l'onn proxim la gronda summa da 223 milliuns francs.
- Per il mantegniment e per l'engrondiment da las vias èn previs en tut 262 milliuns francs.

Las expensas totalas 2011 s'augmentan en cumparegliaziun cun il preventiv da l'onn precedent per 1.6 pertschient a 2'452 milliuns francs. Rectifitgà per las scuntradas internas importa l'augment 2.1 pertschient. Per manar l'administraziun (custs da personal e custs reals) vegnan sbursads mo 27 pertschient da las expensas totalas. Il grond chaschunader da custs en il preventiv dal chantun resta il sector da las atgnas contribuziuns a terzas personas. En il preventiv 2011 èn previs per quai en tut 819 milliuns francs (+34 milliuns francs). Las atgnas contribuziuns a terzas personas importan pia passa in terz da las entiras finanzas publicas. Las prestaziuns individualas da sustegn s'augmentan il pli fitg: las reducziuns da las premias da las cassas da malsauns per 7 milliuns francs a 97 milliuns francs e las prestaziuns supplementaras per 6 milliuns francs a 95 milliuns francs. Pervia da la nova finanziaziun da la tgira vegnan vitiers per l'emprima giada contribuziuns a chasas da tgira (+5 milliuns francs). A partir da l'onn proxim surpiglia il chantun plinavant l'entir deficit da las dretgiras districtualas, uschia che las contribuziuns s'augmentan per stgars 6 milliuns francs. L'augment dinamic dals custs en connex cun las contribuziuns a terzas personas na po strusch vegnir influenzà, perquai che la legislaziun existenta n'admetta praticamain nagina libertad d'agir.

Il retgav total s'augmenta per 59 milliuns francs (+2.5 pertschient) a 2'432.6 milliuns francs. Rectifitgà per las scuntradas internas importa l'augment 3.1 pertschient. Las contribuziuns federalas da 38 milliuns francs gidan il pli fitg a cuntanscher quest resultat. Las entradas fiscalas chantunalas s'augmentan en cumparegliaziun cun il preventiv da l'onn precedent per 15 milliuns francs, schebain che las entradas èn sa diminuidas pervia da la revisiun da la lescha da taglia 2009 (-43 milliuns francs, da quels gulivaziun da la progressiun freida -14 milliuns francs). Ina contribuziun positiva al resultat furneschan er ils retgavs pli gronds da las dividendas da las participaziuns dal chantun (+10 milliuns francs).

Grondas investiziuns er l'onn 2011

Las **expensas d'investiziun** importan brutto 449 milliuns francs (+18 milliuns francs). Las **investiziuns nettas** che ston vegnir finanziadas dal chantun sez correspundan a la valor directiva da 223 milliuns francs ch'il cussegl grond ha prescrit per l'onn 2011. Entant ch'i vegn sbursà in pau damain per bains materials (-2 milliuns francs), vegnan pajads 20 milliuns francs dapli sco contribuziuns d'investiziun (totalmain 235 milliuns francs). Perquai che transferiments

pli pitschens entaifer las contribuziuns sa cumpenseschan, resulta l'augment mo da contribuziuns federalas transitoricas pli autas per l'infrastructura da la Viafier retica (74 milliuns francs). Per augmentar l'effizienz energetica en edifizis ed en stabiliments e per realisar la revisiun parziala da la lescha d'energia vegnan mess a disposiziun 3 milliuns francs dapli. Per engrondir la rait da vias dal Grischun vegnan investids stgars 4 milliuns francs dapli (en tut 154 milliuns francs). Las investiziuns nettas 2011 han in'atgna finanziaziun da bunamain dus terzs (grad d'atgna finanziaziun 64.5 pertschient).

Perspectiva

A partir da l'onn 2012 cuntegna il plan da finanzas deficits en il quint current ed investiziuns nettas che sa chattan cleramain sur las directives dal cussegl grond. Quest svilup resulta cunzunt pervia d'in ferm augment dals custs en ils secturs da la sanadad e dals fatgs socials. Quests custs ston vegnir attribuids als custs supplementars che resultan en connex cun la reducziun individuala da las premias da las cassas da malsauns ed en connex cun las prestaziuns supplementaras sco er pervia da la realisaziun da las prescripziuns federalas en il sector da la finanziaziun dals ospitals e da la tgira. I n'è betg segir, sche las bunas cundiziuns generalas da la vart da las entradas pon cuntinuar per il preventiv 2011, sco p.ex. las relaziuns da dotaziun en la golvaziun interchantunala da finanzas e las autas quotas da la taxa sin il traffic pesant dependenta da la prestaziun. En la planisaziun da las finanzas n'èn plinavant betg calculads – da la vart da las expensas – spustaments da las grevezzas tranter la confederaziun ed ils chantuns sco er tranter il chantun e las vischnancas e grevezzas supplementaras pervia da projects chantunals da reforma (p.ex. reforma da las structures, renovaziun da la golvaziun intercommunala da finanzas, dretg per la protecziun dals uffants e da las personas creschidas (project "tutela"), lescha davart las scolas popularas, program da la regenza 2013-2016). Malgrà questas supposiziuns positivas n'è il plan da finanzas betg golvivà a partir da l'onn 2012.

Grazia a revisiuns da la lescha da taglia e grazia a reducziuns dal pe da taglia ha il Grischun pudì meglierar fitg sia posiziun en la concorrenza cun auters chantuns. Schebain ch'il svilup economic è anc malsegir, ha la regenza l'intenziun da mantegnair il volumen da las investiziuns er ils proxims onns sin in aut nivel e da sa segirar avunda libertad d'agir. Ella vul perseguitar vinavant sia politica da finanzas persistente e calculabla.

Il cussegl grond vegn a tractar il preventiv 2011 en la proxima sessiun da december.

Ulteriuras infurmaziuns davart il preventiv 2011 dattan:

cusseglier guvernativ dr. Martin Schmid, schef dal departament da finanzas e vischnancas
martin.schmid@dfg.gr.ch, 081 257 32 01

Andrea Seifert, manader da l'administraziun da finanzas
andrea.seifert@five.gr.ch, 081 257 33 01

PREVENTIV 2011 DAL CHANTUN GRISCHUN	Quint	Preventiv	Preventiv	Midada	
	2009	2010	2011	envers il preventiv da l'onn precedent	
	miu. francs	miu. francs	miu. francs	miu. francs	%
QUINT CURRENT					
Total dals custs	2'374.7	2'414.1	2'452.4	38.3	1.6
custs da personal	325.1	344.6	354.9	10.3	3.0
custs reals	295.9	303.9	307.4	3.5	1.1
tschains passivs	12.7	10.4	9.0	-1.4	-13.7
amortisaziuns	210.5	206.2	205.9	-0.3	-0.2
participaziuns e contribuziuns senza intents fixes	153.4	135.5	132.1	-3.4	-2.5
indemnisaziuns ad instituziuns publicas per prestaziuns da servetsch	8.3	9.4	10.1	0.7	7.1
atgnas contribuziuns	713.2	785.5	819.2	33.7	4.3
contribuziuns transitoricas	355.1	358.0	360.6	2.6	0.7
apports da finanziaziuns spezialas e da reservas en contos da bilantscha	14.0	2.1	1.0	-1.1	-50.8
scuntradas internas	286.5	258.5	252.2	-6.3	-2.4
Total dal retgav	2'687.2	2'373.4	2'432.6	59.2	2.5
taglias	675.9	624.6	639.6	15.0	2.4
tschains d'aua, regals e concessiuns	53.9	57.0	52.4	-4.6	-8.1
retgavs da facultad	315.8	114.1	124.6	10.5	9.2
indemnisaziuns	158.0	150.2	157.5	7.3	4.8
participaziuns e contribuziuns senza intents fixes	499.3	471.5	483.7	12.2	2.6
restituziuns d'instituziuns publicas	15.0	16.2	13.7	-2.5	-15.3
contribuziuns per l'agen quint	327.0	299.0	307.7	8.7	2.9
contribuziuns transitoricas	355.1	358.0	360.6	2.6	0.7
prelevaziuns da finanziaziuns spezialas e da reservas or da contos da bilantscha	0.7	24.3	40.6	16.3	67.1
scuntradas internas	286.5	258.5	252.2	-6.3	-2.4
<i>Total dals custs senza scuntradas internas</i>	<i>2'088.2</i>	<i>2'155.6</i>	<i>2'200.2</i>	<i>44.6</i>	<i>2.1</i>
<i>Total dal retgav senza scuntradas internas</i>	<i>2'400.7</i>	<i>2'114.9</i>	<i>2'180.4</i>	<i>65.5</i>	<i>3.1</i>
Resultat cumprovà (- = surpli d'expensas)	312.5	-40.7	-19.8	20.9	-51.4
da quai posiziuns extraordinarias:	-185.9	5.8	5.0	-0.8	-13.8
<i>retgav da l'augment da la valur dals certificats da participaziun da la banca chantunala grischuna</i>	<i>-195.0</i>				
<i>custs per projects innovativs</i>	<i>9.1</i>	<i>5.8</i>	<i>5.0</i>	<i>-0.8</i>	<i>-13.8</i>
Resultat ordinari (- = surpli d'expensas)	126.6	-34.9	-14.8	20.1	-57.6
QUINT D'INVESTIZIUN					
Expensas d'investiziun	400.8	430.6	448.7	18.1	4.2
bains materials	175.1	198.5	196.5	-2.0	-1.0
emprests da daners e participaziuns	9.2	17.6	17.7	0.1	0.5
atgnas contribuziuns	126.5	139.6	142.4	2.8	2.0
contribuziuns transitoricas	90.0	74.9	92.1	17.2	23.0
Entradas d'investiziun	223.8	193.3	225.4	32.1	16.6
transferiment da bains materials	25.0				
rembursament da daners e da participaziuns	1.5	2.2	2.8	0.6	27.3
restituziuns per bains materials	2.7	2.1	7.4	5.3	251.3
rembursament d'atgnas contribuziuns	0.5	0.2	0.2	0.0	12.5
contribuziuns per l'agen quint	104.1	113.9	122.9	9.0	7.9
contribuziuns transitoricas	90.0	74.9	92.1	17.2	23.0
Investiziuns nettas	177.0	237.3	223.3	-14.0	-5.9
da quai posiziuns extraordinarias:	25.0				
<i>entradas da la conversiun da chapital da dotaziun en chapital da participaziun a la banca chantunala grischuna</i>	<i>25.0</i>				
Investiziuns nettas II	202.0	237.3	223.3	-14.0	-5.9

QUINT DA LAS VIAS					
resultat da la finanziaziun speziala "vias" (- = surpli d'expensas)	7.3	-15.0	-14.9	0.1	-0.7
QUINT DA FINANZIAZIUN					
investziuns nettas II	202.0	237.3	223.3	-14.0	-5.9
atgna finanziaziun	310.4	141.1	144.1	3.0	2.1
saldo da finanziaziun II	108.4	-96.2	-79.2	17.0	17.7
grad da l'atgna finanziaziun	153.7%	59.5%	64.5%	-	-